

JACQUES FÉLIX

(1924-2006)

Zmarł Jacques Félix (6 stycznia), przyjaciel wszystkich lalkarzy, miłośnik lalkarstwa jako formy sztuki, który dla teatru lalek uczynił bardzo wiele. Człowiek dobrej woli, wychowawca młodzieży budował wartości humanistyczne wokół teatru lalek. A one jak gdyby same rosły, wznosząc go ku coraz piękniejszym i bardziej odpowiedzialnym czynom. W swoim mieście organizował spotkania teatrów amatorskich, a ich powodzenie prowadziło go dalej – ku spotkaniom profesjonalnym i międzynarodowym. To wówczas dobry duch lalkarstwa francuskiego Jean Loup Temporal nakłonił środowisko międzynarodowe do odbycia w Charleville-Mézières kolejnego kongresu UNIMA w roku 1972. Na tym kongresie Henryk Jurkowski został wybrany sekretarzem generalnym UNIMA. Od tej pory pozostawał on w bliskim kontakcie z Jacquesem Félixem, co doprowadziło z jednej strony do przekazania Sekretariatu Generalnego w ręce Jacquesa Félix'a (w roku 1980), a z drugiej do powołania Międzynarodowego Instytutu Teatru Lalek, który rozwinął szeroką działalność edukacyjną, badawczą i wydawniczą. Jacques Félix pozostawał Sekretarzem Generalnym UNIMA przez dwadzieścia lat, do roku 2000. W okresie tym wprowadził problematykę teatru lalek do programów UNESCO, inicjował działalność wydawniczą, w której dał miejsce dla prac cenionych przez siebie polskich współpracowników Henryka Jurkowskiego i Marka Waszkiela. Organizował też co dwa lub co trzy lata wielkie międzynarodowe festiwale teatrów lalek. W festiwalach tych zawsze było miejsce dla teatru polskiego.

Jacques Félix był naszym wiernym przyjacielem.

Będzie nam go brakowało.

Henryk Jurkowski

ANDERSEN

TWÓRCA BAŚNIOWEJ WYOBRAŹNI

Zespół Teatru Lalek Pleciuga w Szczecinie, korzystając ze swych wcześniejszych doświadczeń w realizacji programów międzynarodowych, przygotował z okazji 200 rocznicy śmierci pisarza z Odense projekt (autorstwa Anny Garlickiej) „Andersen – twórca baśniowej wyobraźni Europy”.

Większość z założonych w projekcie działań odbyła się w dniach 16–19 listopada 2005. W tym czasie uczniowie z Polski i Niemiec uczestniczyli w warsztatach teatralnych i plastycznych. Ich efekty (kostiumy, maski, działania plenerowe) podziwiać mogli mieszkańcy Szczecina 19 listopada w czasie *PARADY Cztery pory roku pana Andersena*, przygotowanej przez Arkadiusza Buszko (reżyseria), Agnieszkę Jałowiec (scenografia) i Piotra Klimka (muzyka).

Marek Ciunel (reżyseria) z Agnieszką Jałowiec (scenografia) i z Piotrem Nazarukiem (muzyka) wystawiając sztukę *DZIKIE ŁABĘDZIE* E. V. Bogorodz i M. Ciunela (na motywach baśni *Dzikie łabędzie* oraz inspirowanej różnorodnymi tekstami kultury), stworzyli nowoczesne widowisko, poruszające m.in. problem trudnych relacji dziecka i rodziców we współczesnym świecie.

Natomiast podczas dwudniowej interdyscyplinarnej konferencji naukowej „Wokół Andersena”, zorganizowanej we współpracy z Uniwersytetem Szczecińskim (opiekun merytoryczny – dr Anna Ciciak), literaturo- i kulturoznawcy oraz teatrologi prezentowali referaty związane z twórczością pisarza z Odense.

Prace wyróżnione w dwóch międzynarodowych konkursach – na plakat do przedstawienia *Dzikie łabędzie* oraz na ilustrację baśni Andersena – eksponowano w Pałacu Młodzieży i w siedzibie Pleciugi (w styczniu zostaną pokazane w Oskar-Picht-Gymnasium w Pasewalku). Ukazał się również 20. już numer *Gazetki Teatralnej „Gabił”*, tym razem w polsko-niemiecko-angielskiej wersji językowej. Uwieńczeniem działań będą: wystawa zdjęć z *PARADY* oraz wydanie zeszytu metodycznego z cyklu „Kocham teatr”.

Partnerzy projektu: Oskar-Picht-Gymnasium w Pasewalku (Niemcy), Freunde und Förderer des Gymnasiums Pasewalk 1906 e.V. (Niemcy), Middelfart Gymnasium (Dania), Instytut Polonistyki i Kulturoznawstwa Uniwersytetu Szczecińskiego, Pałac Młodzieży w Szczecinie.

Dofinansowanie: Fundusz PHARE (Region Morza Bałtyckiego), Ministerstwa Kultury (Program Operacyjny „Promocja Twórczości”).

Elżbieta Stelmaszczyk

FESTIWALE • NAGRODY • KONKURSY • FESTIWALE

Korczak 2005

Międzynarodowy Festiwal dla Dzieci i Młodzieży Korczak 2005 odbywał się w Warszawie w dniach 26 września – 1 października. Dziewiąta edycja festiwalu przebiegała pod hasłem „Młodzi – Teatr – Życie”, a hasło to miało na celu skierowania uwagi widza na trudne problemy życiowe dzieci i młodzieży. Na festiwalu pokazano 22 spektakle grup amatorskich i teatrów profesjonalnych z kraju i zagranicy.

W tym roku zaproszono przede wszystkim przedstawienia o nietatym życiu młodzieży z miejskich „blokowskich” (*Piątka gorszej szansy* z Teatru Ludowego w Nowej Hucie, którą napisał 15-latek. Jej bohaterami są hiphopowcy i dresiarze, których wraz z trójkiem zawodowych aktorów grają młodociani podopieczni świetlicy środowiskowej z Nowej Huty i instruktorzy break-dance), o niemożności porozumienia się z dorosłymi (*Nieobecny* Teatru Bronisze), o zagrożeniu narkotykami (*Odłot* z Teatru Ludowego, zrealizowany w ramach programu „Terapia przez sztukę”), o wpływie agresji na uczniów (*Pif paf! Jesteś trup* młodzieżowego Teatru Immunohistena z Warszawy), o uczuciach dziecka osieroconego (wzruszający monodram *Moc miłowania* w wykonaniu 13-latkę z Zielonej Góry), a nawet o odchodzeniu dziecka chorego na nowotwór (*Oskar i pani Róża* Teatru Współczesnego ze Szczecina).

Ciekawostką Festiwalu było przedstawienie **Freefall Company** „Two in One”, zespołu austrowęgierskiego zajmującego się tańcem nowoczesnym. Wystąpił też 40-osobowy zespół dzieci i młodzieży z Anglii, **The Plough Youth Theatre** z musicaliem o losach Janusza Korczaka i studenci Międzynarodowej Szkoły Filmowej z Moskwy.

Obok spektakli dla młodzieży prezentowano przedstawienia dla małych widzów, wystąpił m.in. Teatr Montownia ze *Smutną królową*, Teatr Gulwera z przedstawieniem *Amelka, bóbr i król na dachu*, a także kielecki Kubuś z *Alchemikiem* Paula Coehlo.

Nagrody ASSITEJ-u

Polski Ośrodek Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ przyznał swoje doroczne nagrody i wyróżnienia dla twórców teatru dla dzieci i młodzieży za rok 2004.

- Nagrodę imienia Jana Dormana za rok 2004 otrzymał **Wiesław Hejno** za wykreowanie myślącego i artystycznego teatru dla dzieci i młodzieży, za wybitne dokonania reżyserskie w realizacji ambitnych przedstawień dla młodego widza.
- Honorową Nagrodę imienia Jana Dormana za rok 2004 przyznano **Volkerowi Ludwigowi** z Niemiec za odważne podejście do trudnych tematów w teatralnej twórczości dla młodego widza, za wybitne dokonania dramaturgiczne i reżyserskie, przyczyniające się do rozwoju nowoczesnego teatru dla dzieci i młodzieży.

- Nagrodę dla krytyka teatru dla dzieci i młodzieży za rok 2004 otrzymał **Olgierd Błażewicz** za profesjonalną i zaangażowaną publicystykę teatralną, dotyczącą teatru dla dzieci i młodzieży, za konsekwentne i rzetelne ocenianie przedstawień dla młodego widza.

„ATESTY – Świadectwa Wysokiej Jakości i Poziomu Artystycznego” roku 2004 otrzymały przedstawienia:

- *Bajka o szczęściu* w reż. Janusza Ryła-Krystianowskiego (Teatr Baj, Warszawa)
- *Oskar i pani Róża* w reż. Anny Augustynowicz (Teatr Współczesny, Szczecin)
- *Brzdące* w reż. Wojciecha Szlachowskiego (Białostocki Teatr Lalek)
- *O królowie Wenecji* w reż. Janusza Ryła-Krystianowskiego (Teatr Animacji, Poznań)
- *Buratiño* w reż. Ondřeja Spišáka i Kopciuszek w reż. Josefa Krotty (Teatr Lalka, Warszawa)

Brzechwa i inni...

W ramach jubileuszu 50-lecia Teatru Lalki i Aktora Kubuś w Kielcach odbył się (10-15 października) drugi Świętokrzyski Festiwal Teatrów Lalkowych **Brzechwa i inni...** Do udziału w nim zaproszono Teatr Andersena z Lublina (*Okulary Pana Andersena*), warszawski Teatr Baj (*Zima w Dolinie Muminów*), Olsztyński Teatr Lalek (*Historia Calineczki*) oraz bielską Baniąlukę (*Koziołek Matołek*). Teatr Kubuś przygotował *Przygody Sindbada Żeglarza*, a w ramach imprez towarzyszących pokazano przedstawienie uliczne w wykonaniu Teatru Akt z Warszawy (*Śmietnik*).

Jury dziecięce przyznało swoją nagrodę – Świętokrzyską Jodłę – Olsztyńskiemu Teatrowi Lalek za przedstawienie *Historia Calineczki* w reż. Jacka Pietruskiego.

Na zakończenie jubileuszowych uroczystości Teatr Kubuś zaprezentował w ramach reaktywowanej sceny dla dorosłych *Alchemika* Paula Coehlo w reż. Ireny Dragan. Uroczystościom jubileuszowym towarzyszyło także otwarcie Galerii Lalki Teatralnej.

FESTIWALE • NAGRODY • KONKURSY • FESTIWALE

Opole

W dniach 10-15 października odbywał się w Opolu XXII Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek. W konkursie uczestniczyło 11 przedstawień teatrów z Opolia (2), Bielska-Białej (2), Wrocławia, Lublina, Warszawy, Poznania, Szczecina, Krakowa i Torunia.

Jury w składzie: Irena Jun, Bożena Chmylak, Leszek Mądzik, Marek Waszkiel i Andrzej Zarycki postanowiło wyróżnić autorkę **Martę Guśniowską** za *Baśń o rycerzu bez konia*

Jury przyznało w dziedzinie sztuki aktorskiej:
 ■ nagrodę zespołową **aktorom przedstawienia *8 dni stworzenia świata*** Teatru Pleciuga ze Szczecina.

- nagrody indywidualne
- **Józefowi Frymelowi** – za rolę Jakuba w przedstawieniu *Ostatnia ucieczka* według Brunona Schulza,
- **Andrzejowi Mikoszy** – za rolę Ebenezera Scrooge'a w przedstawieniu *Mr Scrooge* według *Opowieści wigilijnej* Charlesa Dickensa,
- **Agnieszce Niezgodzie** – za rolę Ubicy w przedstawieniu *Ubu król – czyli Polacy* Alfreda Jarry'ego,
- **Ryszardowi Sypniewskiemu** – za rolę Terezasza w przedstawieniu *Antygona* Helmuta Kajzara.

Ponadto jury postanowiło przyznać nagrodę zespołową aktorom poznańskiego Teatru Animacji Sylwii Koronczewskiej, Piotrowi Grabowskiemu, Krzysztofowi Dutkiewiczowi, Marcinowi Ryłowi-Krystianowskiemu za rolę w przedstawieniu *Baśń o rycerzu bez konia*.

- W dziedzinie muzyki jury przyznało nagrody:
- III – **Piotrowi Klimkowi** za oprawę muzyczną przedstawienia *8 dni stworzenia świata* Krzysztofa Raua,
- II – **Zbigniewowi Karneckiemu** za muzykę do przedstawienia *Ostatnia ucieczka*,
- I – **Piotrowi Nazarukowi** za muzykę do przedstawienia *Buratino* według baśni Aleksandra Tołstoja.

Jury postanowiło przyznać nagrodę w dziedzinie inscenizacji **Krzysztofowi Kobyłce** i **Joannie Braun** za przedstawienie *...i odsłoniłam noc* Zbigniewa Bitki i Krystiana Kobyłki.

- W dziedzinie reżyserii Jury postanowiło przyznać nagrody:
- III – **Aleksandrowi Maksymiakowi** za przedstawienie *Ostatnia ucieczka*,
- II – **Ondřejowi Spišákowi** za przedstawienie *Buratino*,
- I – **Januszowi Ryłowi-Krystianowskiemu** za przedstawienie *Baśń o rycerzu bez konia*.

■ **Dyplom Honorowy POLUNIMA** otrzymał **Bogusław Kierc**, reżyser bielskiej *Antygony*.

■ **ZASP** swoją nagrodę przyznał aktorom krakowskiej Groteski **Aldonie Jankowskiej**, **Włodzimierzowi Jasińskiemu** i **Franciszkowi Mule** za animację lalek w przedstawieniu *Balladyna*.

■ **Jury studenckie** swoją nagrodę przyznało aktorom Teatru Lalek Białaluka: **Włodzimierzowi Pohłowi**, **Konradowi Ignatowskiemu** i **Ziemowitowi Ptaszkowskiemu** za animację lalki *Bestii* w przedstawieniu *Piękna i Bestia*.

KON-TEKSTY

II Ogólnopolski Festiwal Polskich Sztuk Współczesnych dla Dzieci i Młodzieży KON-TEKSTY odbywał się w dniach 11–16 listopada w Poznaniu. Teatr Animacji do udziału w przeglądzie zaprosił bielską Białalukę z *Antygona* Helmuta Kajzara, Teatr Pleciugę ze Szczecina z przedstawieniem *Co się dzieje z modlitwami niegrzecznych dzieci* Anety Wróbel, Wrocławski Teatr Lalek z widowiskiem *Czerwony Kapturek*, *Kichawka* i *Gburek* Agnieszki Zaskórskiej, Teatr K3 z *...Etcetera*, Unię Teatr Niemożliwy z *Opcjami życia* Leszka Kołakowskiego. Teatr Animacji pokazał *Pięć minut* Lilliany Bardijewskiej, (poza konkursem *Króla Mięsożusta* i *Króla Macjusia I*). Odbywały się też konkursowe KON-TEKSTY MŁODYCH, spotkania dyskusyjne a także KON-TEKSTY towarzyskie, do udziału w których zaproszono Teatr Piki ze Słowacji oraz Teatr Lele z Litwy.

Jury w składzie: Hanna Bałtyn, Przemysław Czaplinski i Jarosław Kilian postanowiło uhonorować wyróżnieniem Teatr Szkolny **Łejery** za zwięzłe i dowcipne komentarze teatralne do spektakli konkursowych. Ponadto jury nagrodziło zespół aktorski **Wrocławskiego Teatru Lalek** za animację lalek i publiczności w spektaklu *Czerwony Kapturek*, *Kichawka* i *Gburek* w reż. Anny Proszkowskiej, **Jacka Zagajewskiego** za scenografię do spektaklu *Pięć minut* w reżyserii Jerzego Moszkowicza i **Annę Augustynowicz** za reżyserię sztuki *Co się dzieje z modlitwami niegrzecznych dzieci* z Teatru Pleciuga ze Szczecina.

III nagrodę otrzymał **Teatr Animacji w Poznaniu** za spektakl *Pięć minut*.

II nagrodę – **Teatr Lalek Pleciuga ze Szczecina** za spektakl *Co się dzieje z modlitwami niegrzecznych dzieci*.

I nagrodę – **Teatr K 3 z Białegostoku** za autorski spektakl Ewy Mojsak, Marty Rau i Sławy Tarkowskiej *...etcetera*.

PREMIERY • PREMIERY

lipiec

Wałbrzyski Teatr Lalki i Aktora, Wałbrzych:

Koziołek Matołek – Kornel Makuszyński.
Reż. Lucyna Sypniewska, scen. Ewa Pietrzyk,
maski Władysława Cader, muz. Krystyna Fuczik.
Premiera 9 lipca

wrzesień

Teatr Lalek Białaluka, Bielsko-Biała:

Zielony Wędrowiec – Liliana Bardijewska.
Reż. Paweł Aigner, scen. Sławomir Lewczuk,
kostiumy Zofia de Ines, muz. Roman Opuszyński,
choreog. Marzena Biesiadecka.
Premiera 18 września

Śląski Teatr Lalki i Aktora, Katowice:

O Smoku Grubieloku – Edmund Wojnarowski.
Reż. Petr Nosalek, scen. Pavel Hubicka,
muz. Pavel Helebrand.
Premiera 10 września

Teatr Arlekin, Łódź:

Arlekin w tarapatach.
Scenariusz i reż. Simona Chalupova, scen. Pavel Kalfus,
muz. Helena Vedralova, Jiri Vedral.
Premiera 17 września

Opolski Teatr Lalki i Aktora, Opole:

Koziołek Matołek – Kornel Makuszyński.
Reż. Lucyna Sypniewska, scen. Ewa Pietrzyk,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 18 września

Teatr Maska, Rzeszów:

Tygrys Pietrek – Hanna Januszewska.
Reż. i scen. Ireneusz Maciejewski (AT),
muz. Anna Świętochowska.
Premiera 24 września

Teatr Lalek Tęcza, Słupsk:

Bajka o szczęściu – Izabela Degórska.
Reż. Zbigniew Niecikowski,
scen. Małgorzata i Marek Mac, muz. Piotr Klimek.
Premiera 10 września

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

Tajemnica czarciwego błota
– Małgorzata Kamińska-Sobczyk.
Reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk,
scen. Dymitr Aksjonow, muz. Jerzy Stachurski.
Premiera 10 września

październik

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Bramy.
Autorski spektakl Jerzego Murawskiego.
Premiera 28 października

Śląski Teatr Lalki i Aktora, Katowice:

Wesołe historie – Ewa Szelburg-Zarembina.
Adapt. i insc. Zbigniew Poprawski, reż. zespół aktorski,
scen. Katarzyna Kocubiej-Pogwizd,
muz. Violetta Rotter-Kozera.
Premiera 21 października

Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:

Przygody Sindbada Żeglarza – Bolesław Leśmian.
Adapt. i reż. Tomasz Jaworski,
scen. Andrzej Dworakowski, muz. Jerzy Stachurski.
Premiera 9 października

Teatr Groteska, Kraków:

Skarb pirata Cynamona.
Scenariusz i reż. Waldemar Wolański, scen. Joanna Hrk,
muz. Bogdan Dowalasz, choreog. Kazimierz Knoll.
Premiera 8 października

Teatr Lalki i Aktora, Łomża:

Królowa Śniegu – Hans Chrystian Andersen.
Adapt. i reż. Oleg Żugzda, scen. Larisa Mikina,
muz. Bogdan Szczepański.
Premiera 2 października

Teatr Pinokio, Łódź:

Amelka, Bóbr i Król na dachu – Tankred Dorst.
Reż. i scen. Maciej Małek, muz. Tomasz Walczak.
Premier 22 października

PREMIERY • PREMIERY

Teatr Animacji, Poznań:

Przyjaciel w mundurze – Marta Guśniowska.
Reż. Janusz Ryl-Krystianowski, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Robert Łuczak, choreog. Władysław Janicki.
Premiera 2 października

Przyjaciel w mundurze

Teatr Lalek Rabcio, Rabka:

Królowa Śniegu – wg Andersena.
Adapt., reż. i scen. Konrad Dworakowski,
muz. Piotr Klimek.
Premiera 1 października

Teatr Maska, Rzeszów:

Królowa Śniegu – wg Andersena.
Reż. Oleg Żugźda, scen. Larisa Mikina-Probodiak,
muz. Timur Kalinowski.
Premiera 22 października

Teatr Baj, Warszawa:

Ach, ta mysia – Jefim Czepowiecki.
Reż. Czesław Sienko, scen. Jacek Zagajewski,
muz. Mirosław Gordon.
Premiera 1 października

listopad**Białostocki Teatr Lalek, Białystok:**

Baron Munhausen. Pierwsza odsłona.
Scenariusz Wojciech i Maciej Szelachowscy,
reż. Wojciech Szelachowski, scen. Jerzy Murawski,
muz. Krzysztof Dzierma.
Premiera 13 listopada

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

Kot w butach – Dariusz Wiktorowicz.
Reż. Stanisław Ochmański, scen. Barbara Wójcik,
muz. Michał Makulski.
Premiera 5 listopada

Zimowa przygoda – Krzysztof Rau.

Reż. Lidia Wróbel, scen. Alicja Kuryło,
muz. Bogumił Pasternak.
Premiera 26 listopada

Teatr Lalek Baniałuka, Bielsko-Biała:

Kot w butach – Ewa Szelburg-Zarembina.
Reż. Lucyna Sypniewska, scen. Ewa Pietrzyk,
muz. Krzysztof Maciejowski.
Premiera 27 listopada

Teatr Miniatura, Gdańsk:

Doktor Dolittle i przyjaciele
– Bogumiła Pasioneck-Szachnowska wg Loffinga.
Reż. Konrad Szachnowski, scen. Grażyna Skala,
muz. Jerzy Stachurski, choreog. Juliusz Stada.
Premiera 6 listopada **Teatr im. Andersena, Lublin:**
Lwie mleko – Vida Neuwirthova wg Singera.
Reż. Włodzimierz Felenczak, scen. Irena Mareckova,
muz. Sławomir Czamecki.
Premiera 27 listopada

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:

Cykor – Pal Bekes.
Reż. Zbigniew Głowacki, scen. Paweł Hubicka,
muz. Bogdan Szczepański.
Premiera 26 listopada

Cykor

PREMIERY • PREMIERY

Teatr Lalek Tęcza, Słupsk:

O dwóch takich co ukradli księżyc – Kornel Makuszyński.
Reż. Irena Dragan, scen. Urszula Kubicz-Fik,
muz. Teresa Ostaszewska.
Premiera 12 listopada

Teatr Lalek Plecluga, Szczecin:

Dzikie łabędzie – Wiola Bogorodz i Marek Ciunel.
Reż. Marek Ciunel, scen. Agnieszka Jalowiec,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 19 listopada

Wałbrzyski Teatr Lalki i Aktora, Wałbrzych:

Młodzieniec Zaklęty – wg *Dziadów* Adama Mickiewicza.
Reż. Bogusław Kierc, scen. Danuta Kierc,
muz. Jacek Wierzchowski.
Premiera 5 listopada

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna, Wrocław:

Salome.
Przedstawienie dyplomowe studentów Wydziału
Lalkarskiego.
Premiera 25 listopada

grudzień**Teatr Groteska, Kraków:**

Lato Muminków czyli Wielki Teatr.
Scenariusz, reż. i scen. Jan Polewka,
muz. Jacek Stankiewicz.
Premiera 4 grudnia

Teatr Arlekin, Łódź:

Kopciuszek – Beata Pejcz
na motywach baśni braci Grimm.
Reż. Beata Pejcz, scen. Maria Balcerak,
muz. Marcin Mirowski.
Premiera 3 grudnia

Teatr Animacji, Poznań:

Siódme niebo – Joanna Hareża.
Adapt. i reż. Lech Chojnacki, scen. Bogdan Cieślak,
muz. Robert Kanaan, choreog. Jacek Gębura.
Premiera 4 grudnia

Teatr Lalek Guliwer, Warszawa:

Podróż Guliwera – Jonatan Swift.
Reż. Piotr Tomaszuk, scen. Paweł Hubicka,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 17 grudnia

Teatr Lalka, Warszawa:

Urodziny Infantki – Oskar Wilde.
Reż. Marcin Jarnuszkiewicz, scen. Joanna Braun,
muz. Jacek Urbaniak, choreog. Władysław Janicki.
Premiera 3 grudnia

Cuda w budzie.

Scenariusz, teksty piosenek, reż. Wojciech Szlachowski,
scen. Jerzy Kalina, muz. Krzysztof Dzierma.

Wydział Sztuki Lalkarskiej AT, Białystok:

Smok – Eugeniusz Szwarec.
Reż. Lesław Piecka, scen. Halina Zalewska-Słobodzianek,
muz. Marek Kulikowski.
Premiera 11 grudnia

FESTIWALE • NAGRODY • KONKURSY • FESTIWALE

Lalka, Loutka, Babka, Bab, Lialka

Czwarty raz odbywały się we Wrocławiu (19-23 października) Międzynarodowe Spotkania Teatralne zorganizowane przez Wrocławski Teatr Lalek w ramach Festiwalu Wyszehradzkiego 4+. Wystąpiły: Stare Divadlo Nitra ze Słowacji z *Hobbitem*, Teatr Marionetek z Kijowa z *Czerwonym Kapturkiem*, Babkove Divadlo z Preszowa z *Ako Babą*, Divadlo Drak z Hradca Kralove z *Zaczarowanymi dudami* i Bobita Babaszinhaz z Węgier z *Niebieskim Ptakiem*. Polskę – poza gospodarzami – reprezentował Baj Pomorski z Torunia (*Ołbrzym*), Opolski Teatr Lalki i Aktora (*Mr. Scrooge*) i Teatr Lalek Baniałuka z Bielska-Białej (*Koziołek Matołek*). Nagrodę publiczności zdobyło węgierskie przedstawienie *Niebieski Ptak*.

Toruńskie Spotkania

Międzynarodowe Toruńskie Spotkania Teatrów Lalek odbywały się w dniach 19-25 listopada.

W ramach konkursu pokazano 10 przedstawień: *Siała baba mak* Teatru Baniałuka z Bielska-Białej, *Amelka, Bóbr i Król na dachu* Teatru Guliwer z Warszawy, *Toporland* zespołu Unia Teatr Niemożliwy z Warszawy, *Sklep z zabawkami* Teatru Lalka z Warszawy, *Brzdące, czyli teatr anioła stróża* Białostockiego Teatru Lalek, *Anioł* Kleine Spui Produkies z Holandii, *Sen nocy letniej* Figurentheater Wilde & Vogel z Niemiec, *Pinokio* Divadla Loutek Ostrava z Czech, *Imię* Teatru Lalek Pleciuga ze Szczecina, *Kominiarczyk* Teatru Lalki i Aktora z Łomży.

Jury profesjonalne przyznało

Wyróżnienia honorowe:

- za grę zespołową w przedstawieniu *Siała baba mak* Teatrowi Lalek Baniałuka z Bielska-Białej
- Nagrodę za scenografię Halinie Zalewskiej-Słobodzianek za scenografię do przedstawienia *Siała baba mak* Teatru Lalek Baniałuka z Bielska-Białej.
- Nagrodę za muzykę Bogdanowi Szczepańskiemu za kompozycje w przedstawieniach: *Toporland* zespołu Unia Teatr Niemożliwy z Warszawy oraz *Kominiarczyk* Teatru Lalki i Aktora w Łomży
- Nagrody aktorskie Monice Babuli za rolę Diny w przedstawieniu *Sklep z zabawkami* Teatru Lalka z Warszawy

oraz Joannie Borer za rolę Gruszki w przedstawieniu *Amelka, Bóbr i Król na dachu* Teatru Lalek Guliwer z Warszawy.

Ze względu na wyrównany poziom przedstawień konkursowych jury odstąpiło od przyznania GRAND PRIX oraz odrębnej nagrody za reżyserię na rzecz dwóch równorzędnych nagród za inscenizację i reżyserię.

■ Nagrodę za inscenizację otrzymał Łukasz Kos za przedstawienie *Sklep z zabawkami* Alexandru Popescu z Teatru Lalka w Warszawie oraz Piotr Cieplak za przedstawienie *Amelka, Bóbr i Król na dachu* Tankreda Dorsta z Teatru Lalek Guliwer w Warszawie.

Jury dziecięce swoją nagrodę przyznało przedstawieniu *Amelka, Bóbr i Król na dachu* Teatru Lalek Guliwer z Warszawy, a ZASP swoją Nagrodę im. Jana Wilkowskiego przyznał Eduardo de Paiva Souza z Holandii za mistrzowską animację w spektaklu *Anioł* oraz Andrzejowi Perzyni i Monice Babuli za animację i interpretację postaci Zajączka w spektaklu *Sklep z zabawkami* Teatru Lalka z Warszawy.

Anima 2005

IX Olsztyński Tydzień Teatrów Lalkowych Anima 2005 odbywał się w Olsztynie w dniach 12-18 listopada. Wystąpiły teatry z Łodzi (*Arlekin, Arlekin w tarapatkach*), Opola (*Słowik*), Torunia (*Ołbrzym*), Łomży (*Opowieść o Lejzorku Rojtszwańcu*). Z zagranicy zaproszono Teatr Lele z Litwy, Pavla Vangelego z Czech oraz Teatr Drak z Hradca Kralove.

Na zakończenie ANIMY 2005 Olsztyński Teatr Lalek zaprezentował prapremierę polską sztuki Pála Békésa Cykor w reż. Zbigniewa Głowackiego, scen. Pavla Hubički i z muz. Bogdana Szczepańskiego.

Betlejem Lubelskie

Po raz trzeci odbył się w Lublinie w dniach 16-18 grudnia przegląd przedstawień bożonarodzeniowych Betlejem Lubelskie organizowany przez Teatr im. Andersena. Do prezentacji bożonarodzeniowych inscenizacji zaproszono Stowarzy-

szenie Promocji Artystycznej z Białegostoku (*Szopka Polska*), Brzeski Teatr Lalek (*Rygorka – Jasna Gwiazda*), Studio Teatralne Blum z Poznania (*Pastorałka*), Scenę Młodych Studio z Torunia (*Krzesanki*), Wałbrzyski Teatr Lalek (*Biegnijcie do szopki*), Scenę Lalkową z Kwidzyna (*Szopka Bożonarodzeniowa*) oraz Teatr TriLiki z Moskwy (*Dramat o Bożym Narodzeniu*). Gospodarze pokazali *Luďową Szopkę Polską* Henryka Jurkowskiego w reż. Włodzimierza Felenczaka i scen. Rajmunda Strzeleckiego.

Amelka, Bóbr i Król na dachu

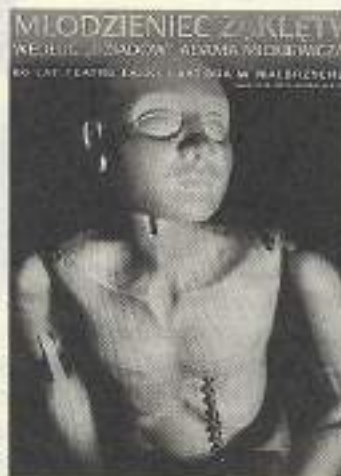
Nagrody Odznaczenia

- **Irena Dragan**, dyrektorka Teatru Lalki i Aktora Kubuś w Kielcach została uhonorowana brązowym medalem Zasłużony Kulturze – Gloria Artis.
- **Eugeniusz Koterla**, wieloletni dyrektor Wałbrzyskiego Teatru Lalki i Aktora z okazji jubileuszu tego teatru (listopad) został uhonorowany Orderem Oficerskim Odrodzenia Polski, a **Stanisław Echaust**, scenograf, Orderem Kawalerskim Odrodzenia Polski.
- **Krakowski Teatr Grotoska** zdobył Grand Prix Ogólnopolskiego Festiwalu Komедii Talla w Tamowie za przedstawienie *Kandyd czyli Optymizm* w reż. Pawła Aignera. Z kolei na festiwalu Dramaty Narodów – Polski Dramat Romantyczny *Balladyna* w reż. Bogdana Cioška otrzymała jedną z dwóch równorzędnych nagród.
- W listopadzie dyrektorzy Teatru Animacji w Poznaniu: **Janusz Rył-Krystianowski** (dyrektor artystyczny) oraz **Antoni Kończal** (dyrektor naczelny) uhonorowani zostali Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski.
- **Teatr Lalek Banialuka z Bielska-Białej** został w grudniu uhonorowany Nominacją do Nagrody Prezydenta RP Aleksandra Kwaśniewskiego w dziedzinie twórczości dla dzieci i młodzieży Sztuka Młodym 2005.

Jubileusze

Swoje jubileusze obchodziły teatry:

- **50-lecia działalności:**
Teatr Lalki i Aktora Kubuś w Kielcach (październik).
- **60-lecia działalności:**
Teatr Pinokio w Łodzi,
Teatr Grotoska w Krakowie (wrzesień),
Wałbrzyski Teatr Lalki i Aktora (listopad),
Teatr Lalka i Teatr Guliwer (w grudniu).
- Jubileusz 30-lecia pracy twórczej obchodziła 1 września **Małgorzata Kamińska-Sobczyk**, dyrektorka Teatru Lalek Tęcza w Słupsku.
- Jubileusz 45-lecia obchodził aktor Opolskiego Teatru Lalki i Aktora **Tadeusz Rudnicki**.

Teatry za granicą

- **Rzeszowski Teatr Maska** wystąpił w sierpniu w Bielefeldzie (Niemcy) z przedstawieniem *Okno* w reż. Bogusława Michałka. W listopadzie odwiedził Wilno z przedstawieniem *Królowa Śniegu* w reż. Olega Żugźdy, a także Izrael – na Międzynarodowym Festiwalu Lalkowym w Jerozolimie Teatr Maska pokazał przedstawienie *Okno*.
- 10 września **Teatr im. Andersena z Lublina** wystąpił gościnnie w Poniewieżu na Litwie z przedstawieniem *Dzielny otwiany żołnierz* w reż. Włodzimierza Felenczaka.

- We wrześniu **Teatr Lalek Banialuka** wystąpił na Międzynarodowym Festiwalu Teatrów Lalek Spectaculo Interesse w Ostrawie z przedstawieniem *Piękna i Bestia* Jana Osnicy w reż. Mariana Pecki. Za twórczą realizację klasyki Marian Pecko został uhonorowany nagrodą jury profesjonalnego.
- **Teatr Tęcza** w dniach 3-12 października wziął udział w Gali Teatrów Lalkowych LICURICI w Kiszyniowie (Mołdawia) z przedstawieniem *Cyrk* w reż. Olega Żugźdy, a w listopadzie (16-29) uczestniczył w festiwalu w Lahore (Pakistan), gdzie pokazał przedstawienie *Szkaradka* w reż. Mieczysława Abramowicza.
- 19 października **Teatr Lalki i Aktora z Łomży** wystąpił na Międzynarodowym Festiwalu Teatralnym w Banja Luce (Bośnia i Hercegowina) z przedstawieniem *Korniarczyk* w reż. Jarosława Antoniuka.
- **Warszawski Teatr Lalka** 10 listopada wziął udział w obchodach Tygodnia Kultury Ringsted w Danii – zaprezentował przedstawienie *Burattino* w reż. Ondřeja Spišáka.
- W grudniu **Opolski Teatr Lalki i Aktora** wystąpił we Włoszech z przedstawieniem *Pastorałki* w reż. Krystiana Kobyłki.

W styczniu 2006 r. zmarł

GEORG SPEAIGHT

wybitny historyk teatru, kolekcjoner,
założyciel i wieloletni dyrektor

London Puppet Players